

Mr. Ramiz Nurikić
Smail Hašarić
Behram-begova medresa u Tuzli

SARADNJA PORODICE I ŠKOLE

DOI: 10.58584/2490-3752.2020.6.5.117

SAŽETAK

Za postizanje najboljih mogućih rezultata u odgojno-obrazovnom radu važna je izuzetno dobra saradnja porodice i škole, kao dva komplementarna faktora u tom procesu. U ovom radu razmatrana je saradnja porodice i škole. Na osnovu metoda analize sadržaja, analitičko – deskriptivne metode i servej metode kao terenske varijante analitičko-deskriptivne metode, nastojala se istražiti kvaliteta saradnje porodice i škole. Korišten je postupak anketiranja i statistička procedura aritmetičke sredine za analizu i interpretaciju rezultata istraživanja.

Ključne riječi: *porodica, škola, saradnja.*

Definisanje osnovnih pojmova

Osnovni pojmovi u ovom radu su porodica i škola.

1. Definicija porodice

Rječnik psihologije: "Porodica je drevna i univerzalna ljudska (biološka, društvena, ekonomska i psihološka) zajednica koju čine, prije svega, odrasli reproduktivno sposobni partneri (otac i majka) i njihovo potomstvo, ali i dalji srodnici koji žive zajedno s njima". (Trebješanin, Ž., 2000 : 352)

Pedagoški rječnik: "Porodica je osnovni oblik društvene zajednice zasnovan na braku i krvnom srodstvu njenih članova." (Pedagoški rječnik 2, 1967 : 172).

"Porodica je takva grupa za kojom svaki pojedinac osjeća potrebu, jer ciljevi koje ona ostvaruje nisu specijalizovani, već su ciljevi fundamentalnijeg i opštijeg karaktera, te je ona najuniverzalnija društvena grupa i jedinstvena po tome što je značajna za život svakog pojedinca - za cjelokupan njegov život. Porodica ima tri univerzalne karakteristike: to je zajednica polova i djece koja iz te veze nastaju, to je primarna zajednica u kojoj se razvija ličnost djeteta i zajednica koja obezbjeđuje psihosocijalnu povezanost članova." (Grandić, R., 2004 : 12-13)

2. Definicija škole

Rječnik psihologije: "Škola je specijalizovana vaspitno-obrazovna ustanova u kojoj nastavnici, na osnovu utvrđenog programa, planski i sistematski prenose svoja znanja, stavove i umijeća na učenike. Škola može biti osnovna, opšteobrazovna, srednja i viša, koja je uglavnom uže specijalizovana, profesionalno usmjerena." (Trebješanin, Ž., 2000 : 477)

Pedagoška enciklopedija: "Škola je institucija čiji je osnovni zadatak da ostvaruje cilj i zadatke vaspitanja. U tom najširem značenju pojmom škola obuhvaćeni su: predškolske ustanove, osnovne, srednje, više, visoke škole i fakulteti odnosno univerziteti. U užem

značenju pod školom se podrazumijevaju samo osnovne i srednje škole." (Pedagoška enciklopedija 2, 1979: 414)

Pedagoški rječnik: „Škola je samostalna i samoupravna radna organizacija u kojoj se sprovode zajedničko vaspitanje i obrazovanje omladine, ali i odraslih, po utvrđenom planu i programu." (Pedagoški rečnik 2, 1967: 601)

ZNAČAJ SARADNJE PORODICE I ŠKOLE

Prva iskustva i susret sa svijetom i društvenim procesima čovjek ima u porodici. Tu započinje i odvija se primarna socijalizacija. Početak usvajanja određenih oblika i modela ponašanja, početak izgradnje osnovnih crta ličnosti odvija se upravo unutar porodice, gdje roditelji imaju najveći uticaj (ako su porodice potpune). Sekundarna socijalizacija se odvija u odgojno-obrazovnim institucijama, gdje se nastavlja ili koriguje ono što je započeto unutar porodičnog ambijenta. Iz navedenog razloga je saradnja porodice i škole imperativ za postizanje optimalnih uslova za cjelokupnu izgradnju ličnosti učenika.

Odgov i obrazovanje briga su i porodice i škole, bez njihovog zajedničkog zalaganja javit će se propusti u postizanju odgojno-obrazovnih i nastavnih ciljeva i zadataka. Sve ono što porodica podstiče i razvija škola treba da produbljuje, a sve ono što se u školi razvija, porodica treba da podstiče. Jedinstveno djelovanje škole i porodice doprinijet će nepostojanju „razmimoilaženja između roditelja i nastavnika u koncepciji odgoja, principima odgojnog rada, sredstvima i metodama toga rada, stavovima prema učenicima i njihovom položaju u nastavi i vaspitanju, izgrađivanju društvenih, moralnih i karakternih svojstva, osposobljavanju mladih za samostalan rad, izbor adekvatne profesije i stvaralačku društvenu djelatnost“. (Mandić, 1988, prema Tomić, 2008:316)

Da bi saradnja bila efikasna, mora se prvo odrediti njen cilj. Porodica i škola treba saradnju da zajednički planiraju i ostvaruju. Ipak, nisu svi roditelji zainteresovani za zajedničko djelovanje u smjeru odgoja i obrazovanja, jer smatraju da je to zadatak škole, a često i previše očekuju jedni od drugih. Škola i porodica funkcionišu u smjeru podsticanja, organizacije i ostvarenja potpune saradnje, kao i u smjeru njene evaluacije, prateći razvoj učenika, njegova postignuća, kao i pojavu teškoća koje treba otkloniti. Da bi se to postiglo, ove dvije institucije treba da su u uzajamnom odnosu. Zbog toga je

neohodno da, kako navodi Klonimir Škalko, prema Mandić, 1988, “roditelje masovno približimo školi, da im pomognemo u razumijevanju odgojnih ciljeva i zadataka naše škole, da ih privučemo na saradnju u rješavanju svih školskih pitanja, da koordiniramo naš odgojni rad s roditeljskim domom i da u tu svrhu dadnemo roditeljima praktične upute za njihovo odgojno djelovanje kod kuće. Posljedica zbližavanja i rada u tom pravcu treba da bude ta da roditelji osjete školu kao nešto svoje, da je unose u sferu svojih interesa, jer škola rješava pitanja sretnije budućnosti njihove djece i čitave naše društvene zajednice“.

Saradnja škole i porodice može se organizirati i realizirati u više oblika. Najčešći oblici su:

- „lični kontakti s roditeljima
- roditeljski sastanci: opći, razredni i odjeljski
- opće pedagoško-psihološko obrazovanje usavršavanje“. (Tomić, 2008:318-319)

PRINCIPI SARADNJE PORODICE I ŠKOLE

Kako bi se postigla što bolja i efikasnija saradnja roditelja, potrebno je uzajamno poštovanje i povjerenje. Ono što bi nastavnici i ostali koji se stručno bave odgojem i obrazovanjem u saradnji trebalo da poštuju jesu sljedeći principi:

1. Poštovanje ličnosti roditelja,
2. Princip efikasnog korištenja vremena,
3. Princip korisnosti,
4. Princip korištenja iskustva roditelja,
5. Princip taktičnosti,
6. Princip uzrasne i obrazovne umjerenosti.“ (Tomić, 2008:312)

1. Poštovanje ličnosti roditelja

Ovo je princip na koji se stavlja najveći akcenat prilikom organizovanja saradnje. Poštujući ličnost roditelja, razrednik doprinosi razvoju povjerenja. Od međusobnog povjerenja zavisi i efekat saradnje. Razrednik treba biti osoba u kojoj roditelj vidi sigurnost kada mu se povjerava i traži pomoć.

2. Princip efikasnog korištenja vremena

Ovaj princip treba da ide u prilog i roditeljima i razredniku. Razrednik treba organizirati saradnju tako da može uskladiti svoje vrijeme sa slobodnim vremenom roditelja. Kada zakazuje razgovor s roditeljima, razrednik treba da odvoji vrijeme samo za to. Ne treba dopustiti da ga roditelj po dolasku u školu čeka. Neki roditelji to mogu da shvate kao neozbiljnost, te ih to može navesti da odustanu od saradnje i ne odazovu se sljedećem pozivu.

3. Princip korisnosti

Važnost ovog principa proističe iz samog efekta saradnje. Ako roditelji procijene da je saradnja koju ostvaruju sa školom uspješna, da iz nje proističe korist, oni će se intenzivno zalagati i doprinosti. A ako roditelji saradnju ne dožive kao uspješnu, ako iz nje ne vide napredak, oni će je smatrati gubljenjem vremena i neće se odazivati na pozive za dolazak u školu.

4. Princip korištenja iskustva roditelja

Svaki roditelj najbolje poznaje svoje dijete i zna šta je najbolje za njega. Razrednik treba imati to u vidu kada roditeljima govori o njihovoj djeci, bilo da se radi o pohvalama ili kaznama, jer on je taj koji možda poznaje učenike, ali ih ne zna kao roditelji. Zato, pri iznošenju određenih zapažanja o učeniku, razrednik to treba da radi pažljivo, jer to što govori o učeniku projektuje se na roditelje. Dobra saradnja između roditelja i razrednika je moguća ako razrednik pri saradnji poštuje roditelje i njihovo iskustvo.

5. Princip taktičnosti

Od razrednika se očekuje da je prijatan, ljubazan, optimističan, raspoložen, spreman za saradnju. Samo takvim odnosom prema roditeljima on će uspjeti da zadobije povjerenje i da mu roditelji uzvrate na isti način.

6. Princip uzrasne i obrazovne umjerenosti

Prilikom planiranja saradnje s roditeljima razrednik treba da je upoznat sa činjenicom o starosti i obrazovnom nivou roditelja. To

će mu olakšati rad jer će znati na koji način da izlaže tematiku. Poštujući ovaj princip, on može da unaprijedi saradnju, jer mu se pruža mogućnost da svoje mišljenje uporedi s mišljenjem roditelja i tako dobije povratnu informaciju.

METODOLOŠKI OKVIR ISTRAŽIVANJA

1. Problem, predmet i značaj istraživanja

Problem kojim se bavi ovaj rad odnosi se na saradnju roditelja (porodice) i škole. Kvalitetna i sinergijska saradnja porodice i škole veoma je značajna za potpuni i cjeloviti odgoj i obrazovanje učenika. Cilj je ukazati na njen značaj u ostvarenju postavljenih odgojno-obrazovnih ciljeva. Problem našeg istraživanja je saradnja roditelja i škole. S obzirom na postavljeni problem istraživanja, definisan je predmet našeg istraživanja. Dakle, predmet našeg istraživanja jeste kvalitet saradnje roditelja i škole.

U cilju što boljeg i plodonosnijeg rada škole na odgojno-obrazovnim zadacima, saradnja s roditeljima je od ključnog značaja. Zajedničko nastojanje obje strane jeste da se učeniku omogući što lakši i što bolji put do ostvarivanja njegovih životnih ciljeva, i na tom putu svi su vođeni zajedničkim interesom uspjeha učenika i njegove dobrobiti. Otvorenost u saradnji, uvažavanje, poštovanje te iskrenost ključne su komponente bez kojih se saradnja ne može ni ostvariti, a rezultati takve saradnje bi bili neadekvatni i nezadovoljavajući u odgojno-obrazovnom smislu. Informacije koje se dijele između škole i roditelja treba da budu pravovremene i pouzdane, kako bi se ostavilo što manje prostora i vremena za usvajanje i ukorjenjivanje loših navika koje će rezultirati i slabijim uspjehom učenika u školskim obavezama.

Poticanje i animiranje roditelja na saradnju svakako je jedan od bitnih segmenata rada škole. Uspostavljanjem dobre i kvalitetne saradnje roditelja i škole polučit će se bolji rezultati učenika u školskim obavezama, ali i olakšati rad školama na njihovim zadacima u odgojno-obrazovanom procesu, kako bismo imali zdrave, svjesne, zrele i izgrađene članove društvene zajednice, na zadovoljstvo svih.

Teorijski značaj problema istraživanja ogleda se u tome što se nastoji istražiti kvalitet saradnje škole s roditeljima, te na takav način skromno doprinijeti obogaćivanju pedagoških sadržaja iz domena saradnje roditelja i škole.

S obzirom na činjenicu da samo kvalitetno obrazovan pojedinac može dati svoj najveći doprinos društvu u kojem se nalazi, poboljšanje trenutne odgojno-obrazovne prakse, pod uticajem saznanja koja smo istraživanjem prikupili, imat će svoju refleksiju na razvoj ličnosti svakog učenika, te se u tome ogleda društveni značaj ovog istraživanja. Skretanje pažnje svih involviranih u odgojno-obrazovni proces na značaj saradnje i saradničkog djelovanja na ostvarenje odgojno-obrazovnih ciljeva ukazuje na *društveni značaj* ovog istraživanja.

Osim skromnog teorijskog i društvenog značaja, rezultati ovog istraživanja omogućit će da se prepoznaju i otklone određeni nedostaci u saradnji roditelja i škole, da se saradnja unaprijedi tamo gdje se ustanovi da ima mogućnosti, što će nam dati *praktični značaj* ovog istraživanja.

2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja jeste ispitati, analizirati i interpretirati kvalitet saradnje škole i roditelja, prema stavovima roditelja.

3. Zadaci istraživanja

Na osnovu operacionalizacije i konkretizacije cilja istraživanja, proizilaze sljedeći zadaci istraživanja:

1. Ispitati, analizirati i interpretirati stavove roditelja o njihovoj spremnosti na saradnju sa školom;
2. Ispitati, analizirati i interpretirati stavove roditelja o njihovom zadovoljstvu postignućima učenika u školi;
3. Ispitati, analizirati i interpretirati stavove roditelja o njihovoj zainteresovanosti za obrazovanje njihove djece;
4. Ispitati, analizirati i interpretirati stavove roditelja o njihovom zadovoljstvu saradnjom s razrednikom i odgajateljem.

4. Hipoteze

1. Pretpostavlja se da postoji spremnost roditelja na saradnju sa školom.

2. Pretpostavlja se da su roditelji zadovoljni postignućima učenika u školi.
3. Pretpostavlja se da su roditelji zainteresovani za obrazovanje svoje djece.
4. Pretpostavlja se da su roditelji zadovoljni saradnjom s razrednikom i odgajateljem.

5. Populacija i uzorak istraživanja

Ukupnu populaciju čine roditelji učenika drugog razreda Behram-begove medrese školske 2017/2018. godine. Uzorak čini njih 66 anketiranih.

6. Metode, tehnike i postupci istraživanja

S obzirom na vrstu istraživanja u oblasti odgoja i obrazovanja, odnosno na složenost odgojno-obrazovnog fenomena koji se istražuje, upotrijebljeno je više istraživačkih metoda. U našem istraživanju, kojim se nastoji utvrditi mišljenje roditelja o saradnji sa školom, upotrijebljene su analitičko-deskriptivna metoda, servej metoda i kauzalna metoda.

Analitičko-deskriptivnom metodom koristili smo se prilikom opisivanja pojmova značajnih za problem i predmet istraživanja, tj. saradnju roditelja i škole, kao i pri analizi i interpretaciji rezultata te izvođenju zaključaka. Servej metodom, koja predstavlja neeksperimentalnu varijantu analitičko-deskriptivne metode, koristili smo se prilikom prikupljanja podataka, potrebnih za realizaciju ovog istraživanja, tj. za ispitivanje stavova, mišljenja, pogleda i sl. o saradnji roditelja sa školom. Servej metod je vrsta terenskog istraživanja, te je veoma koristan, uz prigodne instrumente, za prikupljanje i analizu podataka kako bi se utvrdilo stanje, otkrile tendencije ili izvodili stavovi na temelju općih.

Da bi se došlo do podataka potrebnih za realizaciju našeg istraživanja, bilo je potrebno koristiti se adekvatnim postupkom i tehnikom istraživanja. U našem istraživanju upotrijebljeni su analiza sadržaja i anketiranje kao postupci na osnovu kojih se dobio uvid u stavove i mišljenje učenika o saradnji roditelja i škole. Analiza sadržaja je pedagoški postupak koji podrazumijeva analizu pedagoške literature o problemu socioemocionalne klime. Izvori i jedinice

proučavanja su pedagoška i psihološka djela, naučni i stručni članci i rasprave, pedagoški rječnici i enciklopedije, udžbenici i priručnici, koji direktno ili indirektno tretiraju pitanje saradnje roditelja i škole. Postupak anketiranja upotrijebljen je u fazi pismenog prikupljanja podataka od ispitanika. Ovim postupkom nastojalo se doći do podataka o značaju i ulozi socioemocionalne klime u razumijevanju nastavnih sadržaja. Od tehnika je korišten anketni upitnik. Tako smo na vrlo ekonomičan način došli do željenih podataka.

7. Instrument istraživanja

Prilikom istraživanja mišljenja roditelja o kvaliteti saradnje sa školom (Behram-begovom medresom) korišten je anketni upitnik „ZRS“, koji je posebno izrađen za ovu priliku. Upitnik se sastoji od uvodnog dijela u kome se objašnjava cilj i svrha ankete te način popunjavanja anketnog listića. Drugi dio se sastoji od 12 tvrdnji o kojima su roditelji izrazili svoj stav.

8. Obrada podataka

Da bi se došlo do konkretnih podataka koji su bitni za ovaj istraživački rad, za obradu podataka dobivenih korištenim instrumentima koristili smo se softverom SPSS 18 (Statistical Package of Social Sciences– for Windows) i procentom kao postupkom.

9. Organizacija i tok istraživanja

Istraživanje o kvaliteti saradnje roditelja i škole provedeno je u periodu školske 2017/2018. godine. Ispitivanje je obavljeno u Behram-begovoj medresi.

ANALIZA I INTERPRETACIJA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

U nastavku ovog rada slijedi prikaz i analiza rezultata istraživanja, prikupljenih anketnim upitnikom od roditelja, o zadovoljstvu saradnjom s Medresom i njihovim zadovoljstvom radom odgajatelja i razrednika.

*1. Spremnost roditelja na saradnju**Tabela br.1**Saradnja Medrese s roditeljima je kvalitetna i na zadovoljavajućem nivou*

	F	%
Slažem se	41	93,18
Djelimično se slažem	2	4,54
Ne slažem se	1	2,27
ukupno	44	100.0

Iz rezultata prezentovanih u tabeli broj 1 može se konstatovati da je saradnja roditelja i Medrese na visokom nivou i da preko 93% ispitanih roditelja izražava zadovoljstvo saradnjom, smatrajući da je ta saradnja na zadovoljavajućem nivou.

*Tabela br.2**Često se informišem o stanju učenika u učenju i vladanju*

	F	%
Slažem se	38	86,36
Djelimično se slažem	6	13,63
Ne slažem se	0	0
Ukupno	44	100.0

Podaci iz tabele broj 2 ukazuju na izuzetno dobru saradnju s Medresom; nijedan ispitanik nije odgovorio da se ne informiše, što govori o visokom nivou saradnje.

*Tabela br.3**Često provjeravam elektronski dnevnik*

	F	%
Slažem se	36	83,72
Djelimično se slažem	6	13,95
Ne slažem se	1	2,32
ukupno	43	100.0

Uvođenje elektronskog dnevnika unaprijedilo je saradnju roditelja i Medrese i podigla je na viši nivo, na što upućuju rezultati koji su prezentirani u gornjoj tabeli, gdje samo jedan ispitanik ne provjerava stanje.

2. Zadovoljstvo roditelja postignućima učenika

*Tabela br. 4**Zadovoljan/na sam školskim uspjehom sina/kćerke*

	F	%
Slažem se	28	65,11
Djelimično se slažem	15	34,88
Ne slažem se	0	0
ukupno	44	100.0

Rezultati iz tabele broj 4 nas upućuju na to da su roditelji zadovoljni rezultatima učenika, što bi trebalo detaljnije analizirati. Nijedan ispitanik nije izrazio nezadovoljstvo rezultatima i postignućima učenika.

*Tabela br.5**Smatram da bi moje dijete moglo postizati bolje rezultate*

	F	%
Slažem se	38	86,36
Djelimično se slažem	6	13,63
Ne slažem se	0	0
ukupno	44	100.0

Na temelju podataka koji su prezentovani u tabeli broj 5 može se reći da učenici ne ostvaruju svoje maksimalne potencije i da bi njihovi rezultati i postignuća u odgojno-obrazovnom radu mogli biti bolji.

*Tabela br.6**Bolji uspjeh izostaje zbog:*

	F	%
Nedostatka motivacije	16	36,36
Odvojenosti od kuće	17	38,63
Društva	6	13,63
Materijalne situacije	2	4,54
Porodičnih problema	1	2,27
Nekog drugog razloga	2	4,54
ukupno	132	100.0

Roditelji smatraju da su najčešći uzroci postizanja slabijih rezultata kod njihove djece nedostatak motivacije i odvojenost od kuće (ukupno 74,99% ispitanika), što bi moglo upućivati na povezanost ove dvije tvrdnje te bi trebalo dodatno problematizirati i ispitati kauzalnu vezu te dvije tvrdnje.

3. Zainteresovanost roditelja za obrazovanje učenika

Tabela br. 7

Često razgovaram sa sinom/kćerkom o uspjehu

	F	%
Slažem se	41	93,18
Djelimično se slažem	2	4,54
Ne slažem se	1	2,27
ukupno	44	100.0

Tabela broj 7 pokazuje da roditelji često razgovaraju s učenicima o njihovom uspjehu u školi, dok samo jedan ispitanik konstatuje da to ne radi. Ipak se može analizirati o čemu se razgovara, na koji način i s kojom mjerom otvorenosti i pedagoške pismenosti.

Tabela br.8

Smatram da svu brigu o razvoju učenika treba da nosi Medresa

	F	%
Slažem se	8	18,6
Djelimično se slažem	13	30,23
Ne slažem se	22	51,16
ukupno	43	100.0

Broj ispitanika koji se izjašnjava da Medresa treba nositi svu brigu je dosta veliki s obzirom 18.60% kaže da svu brigu treba da ima Medresa i 30,23 da je djelomično tako, što odgovara skoro polovini odgovora.

*Tabela br.9**Poznajem učenike/ce s kojima se moje dijete druži*

	F	%
Da, sve	12	27,91
Poznajem neke	30	69,76
Ne znam s kim se druži	1	2,32
ukupno	43	100.0

Većina ispitanika poznaje samo neke učenike s kojima se njihovo dijete druži, što može da znači da ne poznaju dovoljno svoju djecu, njihove sklonosti i navike i da roditelji nemaju cjelovitu sliku u mnogim segmentima života kada je u pitanju njihovo dijete.

4. Zadovoljstvo roditelja radom odgajatelja i razrednika

*Tabela br.10**Odgajatelj i razrednik su uvijek dostupni i na raspolaganju*

	F	%
Slažem se	39	88,63
Djelimično se slažem	5	11,36
Ne slažem se	0	0
ukupno	44	100.0

Rezultati ukazuju na izuzetnu spremnost odgajatelja i razrednika na saradnju, a njihova dostupnost i susretljivost je prepoznata kod skoro 90% ispitanih roditelja.

Tabela br.11

Imam puno povjerenje u rad odgajatelja i razrednika kada je u pitanju rad s učenicima

	F	%
Slažem se	37	86,04
Djelimično se slažem	6	13,95
Ne slažem se	0	0
ukupno	43	100.0

Ova, kao i prethodna tabela, pokazuje visok stepen odgovornosti i profesionalnosti u radu odgajatelja i razrednika, jer se 86,04% ispitanika izjasnilo da u potpunosti imaju povjerenja u njihov rad, a nijedan ispitanik se nije odredio s potpunim nepovjerenjem prema njihovom radu.

Tabela br.12

Učenik/ca se žali na rad odgajatelj ili razrednika

	F	%
Uvijek	0	0
Ponekad	7	16,27
Nikad	36	83,72
ukupno	43	100.0

Podaci iz ove tabele, također, ukazuju na visok nivo zadovoljstva radom te se ispitanici izjašnjavaju sa 83,72% da se njihova djeca nikad ne žale na rad odgajatelja ili razrednika.

ZAKLJUČAK

Rezultati do kojih se došlo veoma su značajni. Saradnja porodica (roditelja) i Medrese kao srednjoškolske ustanove je na visokom nivou i s dosta uspjeha ta saradnja se održava i odražava na ukupan rad i uspjeh same Behram-begove medrese. Medresa, svjesna uloge u društvu, svoj rad i temelji na transparentnosti, otvorenosti i inkluzivnosti, uz maksimalnu posvećenost saradnji, kooperativnosti i potpomaganju sa svima onima koji to žele i koji su uključeni u odgojno-obrazovni proces, s posebnim osvrtom na roditelje (porodice). U radu su dokazane sve postavljene hipoteze te se može zaključiti da su roditelji veoma spremni na saradnju sa školom, da su zadovoljni uspjesima učenika, da se veoma interesuju za obrazovanje svoje djece i da su zadovoljni radom i saradnjom s razrednikom i odgajateljnom.

LITERATURA

1. Bandjur, V. i Potkonjak, N., Metodologija pedagogije, Savez pedagoških društava Jugoslavije, Beograd, 1999.
2. Bratanić, M., Mikropedagogija, Školska knjiga, Zagreb, 1990.
3. Grandić, R., Prilozi porodičnoj pedagogiji, Izdanje autora, Novi Sad, 2004.
4. Djordjević, Z., Savremena porodica i njena vaspitna uloga, Prosveta, Beograd, 1985.
5. Mandić, P., Saradnja porodice i škole, Svjetlost, Sarajevo, 1980.
6. Pedagoška enciklopedija I i II, (u redakciji Potkonjak, N., Šimleša, P.), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1979.
7. Pedagoški rečnik I i II, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1967.
8. Stanojlović, B., Porodica i vaspitanje dece, Naučna knjiga, Beograd, 1996.
9. Trebješanin, T., Rečnik psihologije, Stubovi kulture, Beograd, 2000.
10. Tomić, R., Obiteljski odgoj, OFF SET, Tuzla, 2008.